

*Boodschap van de Heilige Vader Franciscus
voor de 110de Werelddag van de migrant en de
vluchteling 2024*

(Zondag, 29 september 2024)

God trekt mee met zijn volk

Beste broeders en zusters,

Op 29 oktober 2023 is de eerste zitting van de 16de Gewone Algemene Vergadering van de bisschoppensynode afgesloten, die het ons mogelijk heeft gemaakt de synodaliteit, verstaan als de oorspronkelijke roeping van de Kerk, te verdiepen. “De synodaliteit presenteert zich voornamelijk als een gezamenlijke reis van het Volk van God en een dialoog tussen de charisma’s en diensten ten behoeve van de komst van het Rijk”.

Door het accent te leggen op de synodale dimensie kan de Kerk haar aard van reiziger herontdekken. Als volk van God op weg in de geschiedenis op pelgrimstocht zouden wij kunnen zeggen, “migreert” zij naar het Rijk der hemelen (vgl. Lumen gentium 49), Vanzelf komt hier een verwijzing naar het Bijbelverhaal van Exodus in ons op waarin het volk van Israël op weg is naar het Beloofde Land: een lange reis vanuit de slavernij naar de vrijheid, een voorafbeelding van de reis van de Kerk naar de uiteindelijke ontmoeting met de Heer.

Op dezelfde wijze is het mogelijk in de migranten van onze tijd, evenals in die van ieder tijdperk, een levend beeld te zien van het volk van God op weg naar het eeuwig vaderland. Hun reizen van hoop herinneren ons eraan dat “ons vaderland in de hemel is en wij uit de hemel onze verlosser de Heer Jezus Christus verwachten” (Fil. 3, 20).

De twee beelden - dat van de Bijbelse uittocht en dat van de migranten - laten twee overeenkomsten zien. Evenals het volk Israël ten tijde van Mozes, vluchten de migranten vaak voor omstandigheden van onderdrukking en geweld, onzekerheid en discriminatie en gebrek aan kansen voor ontwikkeling. Evenals de joden in de woestijn vinden de migranten veel hindernissen op hun tocht: zij worden op de proef gesteld door honger en dorst; zij zijn uitgeput door vermoeidheid en ziekte; zij worden verleid door de wanhoop.

Maar het is de fundamentele realiteit van de uittocht, van iedere uittocht, dat God voorgaat en de tocht van zijn volk en al zijn kinderen van iedere tijd en plaats

begeleidt. De tegenwoordigheid van God temidden van het volk is een zekerheid van de heilsgeschiedenis: “De Heer uw God trekt zelf met u mee” (Deut. 31, 6). Voor het volk dat uit Egypte is weggetrokken, manifesteert die tegenwoordigheid zich in verschillende vormen: een wolkkolom en een vuurzuil die de weg verlicht (vgl. Ex. 13, 21); de tent van de samenkomst die de ark van het verbond bewaart, de tegenwoordigheid van God tastbaar maakt (vgl. Ex. 33, 7); de paal met de bronzen slang verzekert de goddelijke bescherming (vgl. Num. 21, 8-9); het manna en het water (vgl. Ex. 16-17) zijn de gaven van God aan het volk dat honger en dorst heeft. De tent is een vorm van tegenwoordigheid die de Heer bijzonder dierbaar is. Tijdens de regering van David kiest God ervoor om in een tent te wonen, niet in een tempel zodat Hij met zijn volk mee kan trekken, “Ik heb rondgetrokken in een tent” (vgl. 1 Kron. 17, 5).

Veel migranten ervaren God als reisgenoot, gids en anker van heil. Alvorens te vertrekken vertrouwen zij zich aan Hem toe en nemen hun toevlucht tot Hem in situaties van nood. In Hem zoeken zij troost in ogenblikken van moedeloosheid. Dankzij Hem zijn er barmhartige Samaritanen langs de weg. Aan Hem vertrouwen zij in hun gebed hun verwachtingen toe.

God trekt niet alleen *met* zijn volk mee, maar ook *in* zijn volk, in de zin dat Hij zich identificeert met de mannen en vrouwen op weg door de geschiedenis - in het bijzonder met de minsten, de armen, de gemarginaliseerden - daarbij het mysterie van de Menswording als het ware vergrotend. Hoeveel bijbels, exemplaren van het evangelie, gebedenboeken en rozenkransen begeleiden de migranten op hun reis door de woestijnen, over rivieren en zeeën en grenzen van de continenten!

Daarom is de ontmoeting met de migrant, evenals met iedere behoeftige broeder en zuster “ook een ontmoeting met Christus. Hijzelf heeft ons dat gezegd. Hij klopt op onze deur, hongerig, dorstig, als vreemdeling, naakt, ziek, gevangengezet en daarbij vraagt Hij om bezocht en bijgestaan te worden” (homilie in de mis met de deelnemers aan de ontmoeting “Vrij van angst”, Sacrofano, 15 februari 2019). Het eindoordeel dat door Mattheüs in hoofdstuk 25 van zijn evangelie wordt verteld laat er geen twijfel over bestaan: “Ik was vreemdeling en gij hebt Mij opgenomen” (v. 35) en ook “Voorwaar, Ik zeg u al wat gij gedaan hebt voor een dezer geringsten van mijn broeders hebt gij voor Mij gedaan” (v. 40). Iedere ontmoeting op deze weg is dus een gelegenheid om de Heer te ontmoeten; het is een gelegenheid vol van heil, omdat in een zuster of broeder die onze hulp nodig heeft, Jezus tegenwoordig is. In deze zin redden de armen ons, omdat zij het ons mogelijk maken het gelaat van de Heer te ontmoeten (vgl. Boodschap van de 3de Werelddag van de armen, 17 november 2019).

Geliefde broeders en zusters, laten wij ons op deze dag die gewijd is aan de migranten en de vluchtelingen, in gebed verenigen voor al degenen die hun land hebben moeten verlaten op zoek naar waardige levensomstandigheden. Laten wij voelen dat wij samen met hen op weg zijn, laten wij samen met hen synodaal zijn en hen allen, evenals de komende synodevergadering, toevertrouwen “aan de voorspraak van de heilige Maagd Maria, een teken van zekere hoop en troost voor het gelovige volk van God terwijl zij hun reis voortzetten. (Samenvatting synoderapport 2023).

Gebed

*God, almachtige Vader,
wij zijn uw pelgrimerende Kerk
op weg naar het Rijk der hemelen.
Ieder van ons woont in zijn vaderland,
maar als waren wij vreemdelingen.
Iedere vreemde streek is ons vaderland,
toch is ieder vaderland voor ons een vreemd land.
Wij leven op aarde,
maar ons ware burgerschap is in de hemel.*

*Sta niet toe dat wij bezitters worden
van dat deel van de wereld
dat U ons als tijdelijk verblijf hebt gegeven.
Help ons dat wij nooit ophouden op te trekken
samen met onze migrerende broeders en zusters,
naar het eeuwig verblijf dat U voor ons bereid hebt.
Open onze ogen en ons hart,
opdat iedere ontmoeting met wie behoeftig is,
een ontmoeting wordt met Jezus, uw Zoon en onze Heer.
Amen*

**Rome, Sint-Jan van Lateranen, 24 mei 2024, Gedachtenis van de Heilige Maagd
Maria - Hulp der Christenen**

FRANCISCUS

*Vertaling: drs. H.M.G. Kretzers/mgr.
Eindredactie: A. Kruse, MA
Copyright: Libreria Editrice Vaticana/SRKK*